

GJØVIK KOMMUNE

Budsjett og rapport

Notat

Til: Ordfører
Fra: Rådmann

Kopi til:

Saksbehandler: Budsjett og rapport/Tove Holte
Vår referanse: 17/9362 - 3 / FE-145
Dato: 05.12.2017

Emne: Effekt av statsbudsjettavtale for 2018 og generelt disposisjonsfond

Basert på KS sin analyse av statsbudsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig folkeparti for 2018 vil rådmannen redegjøre for anslag effekt for Gjøvik kommune.

Oppsummert har KS beregnet effekten av endringene i innbyggertilskuddet til en økning på om lag 1,4 mill. kr for Gjøvik kommune. Økningen er gitt med begrunnelse/bruksanvisning for kommunens anvendelse av økningen i frie inntekter. Det er i budsjettavtalen ikke gitt nærmere opplysninger om hvordan disse økningene skal fordeles mellom kommunene. Det presiseres at dette kun er et anslag, og at endelig fordeling kan bli annerledes.

Avtalen mellom partiene innebærer også endringer i skatteopplegget som må antas å ha betydning for kommunesektorens skatteinntekter. I budsjettavtalen er det imidlertid ikke anslag for hva dette utgjør. I foregående år har rammetilskuddet til kommunene blitt justert tilsvarende, men med motsatt fortegn, og endringer i skatteopplegget har dermed ikke gitt utslag i kommunesektorens samlede inntekter. Effekten av denne omleggingen er dermed ikke klarlagt.

Rådmannen foreslår ikke å endre budsjetttrammene som følge av konsekvensene av statsbudsjettavtalen. Det skyldes både at de nye opplysningene kommer svært sent i budsjettprosessen, at det fortsatt er uklarerheter og kun anslag på hvordan effektene vil bli, og at kommunen heller ikke har hatt praksis for å innarbeide så sent innkomne endringer.

Rammetilskudd

- Hevet inntektsgrense gratis barnehageplass, anslag effekt for Gjøvik kommune kr 128 000. Inntektsgrensen er hevet til kr 533 500 fra 1.8.2018. Rådmannens vurdering basert på erfaringene i denne ordningen er at anslaget på ekstra midler til Gjøvik kommune er langt lavere enn de reelle ekstrakostnadene kommunen vil få.
- Opptrappingsplan rus, anslag effekt for Gjøvik kommune kr 432 000.
- IKT i grunnskoleopplæringen, anslag effekt for Gjøvik kommune kr 267 000.
- Helsesøstre, anslag effekt for Gjøvik kommune kr 544 000.

Det er tallet på innbyggere i aldersgruppen 0-19 år som er brukt som nøkkel for den særskilte fordelingen, med et minstenivå for tilskudd til den enkelte kommune på kroner 100 000. Usikkerheten om denne fordelingsnøkkelen vil bli benyttet er enda større enn for de øvrige endringene.

- Frivilligsentraler, anslag effekt for Gjøvik kommune kr 58 000.

Verbalforslag og anmodningsforslag

- Norm for lærertetthet fra høsten 2018.
Det fremkommer av avtalen at «ingen kommuner skal tape på innføringen av normen». Dersom det tas utgangspunkt i innværende skoleår, vil det for Gjøvik i skoleåret 18/19 bli behov for 2 ekstra lærerstillinger for å fylle normen. Tallet er basert på norm 16 og 21 elever. Dersom normen hadde vært 15 og 20 elever, ville det det utgjort 5,4 stillinger. Tallene det vises til i Aftenposten, er et beregningsgrunnlag som ble utarbeidet i forbindelse med statsbudsjettet. De har der regnet ut fra en norm på 15 og 20 elever og brukt skoleåret 14/15 som grunnlag. For Gjøvik har de da beregnet at dette vil utgjøre 5 stillinger.
- Begrensninger i kommunenes muligheter til å utskrive eiendomsskatt på maskiner (verker og bruk).
 - Utfasing av skatten forlenges fra fem til syv år og overgangsordningen fases inn over syv år.
 - Master og linjer i transmisjonsnett («monstermaster») og nettanlegg ilegges fortsatt eiendomsskatt.
 - Det avsettes 72,5 mill. i statsbudsjettet for 2018 til retakstering.
 - Stortinget ber regjeringen sørge for at det gis tilnærmet full kompensasjon til kommuner som får redusert eksisterende inntekter som følge av endringene oppad begrenset til 500 mill. Kompensasjonen gjelder ikke nyetablering etter 1.1.2017 og bortfaller hvis virksomhetene nedlegges.

Innfasingen av endringene foreslås påbegynt fra 1.1.2019, og de vil derfor ikke få betydning for kommunens budsjett i 2018. Et grovt anslag for verker og bruk er at dette vil ha en effekt på om lag kr 100 000 i tapte inntekter pr år, økende ettersom skatten fases ut.

Øremerkede tilskudd

Det er lagt inn økninger i flere ulike typer øremerkede tilskudd, og Gjøvik kommune har for tiden flere prosjekter som kommer inn under disse. Dette er midler det må fremmes egne søknader på, midlene går til konkrete prosjekter og har derfor ingen nettoeffekt på kommunens budsjett.

Generelt disposisjonsfond

Rådmannen vil foreta en gjennomgang av alle disposisjonsfond kommunen har. Det er tilstrekkelig midler på disse fondene til å dekke samtlige av partienes framlagte budsjettforslag i økonomiplanperioden. I gjennomgangen vil rådmannen slå sammen ulike fond og også styrke det generelle disposisjonsfondet. Rådmannen kommer tilbake med informasjon om resultatene av denne gjennomgangen i første halvår 2018.